

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף לא תענית
The topics we will learn about include the following:
The reasons why the 15th of Av is a festive day

Details about the girls who go to the vineyard on the 15th of Av to find a husband

A

*Why the 15th of Av
is a FESTIVE day?*

*About the girls
who go to the VINEYARD
on the 15th of Av
to find a husband*

B

Some of the key terms and concepts we will learn about include:

משוח מלחמה - The anointed Kohen for battle. This Kohen addressed the troops before they went into battle. He is anointed with the special oil from the Beis Hamikdash.

B

**משוח
מלחמה**

1 So let's review...

The Gemara continues explaining the Mishnah:
 אמר רבן שמעון בן גמליאל
 לא היו ימים טובים לישראל
 כחמשה עשר באב וכיוה"כ
 There were no days as festive for K'lal Yisroel as the 15th of Av
 and Yom Kippur.
 The Gemara explains Yom Kippur is a festive day
 משום דאית ביה סליחה ומחילה
 יום שניתנו בו לוחות האחרונות
 Because it is a day of forgiveness and pardon, as Hashem
 forgave the העגל, as the Posuk says כדברך
 - ויאמר ה' סלחתי כדברך
 And on this day the second set of tablets were given.

1

אמר רבן שמעון בן גמליאל
לא היו ימים טובים לישראל
כחמשה עשר באב וכיוה"כ

יום שניתנו בו
 לוחות האחרונות

משום דאית ביה
 סליחה ומחילה
*Hashem forgave
 the העגל*

ויאמר ה'
 סלחתי כדברך

2 The Gemara then proceeds to give 6 reasons why the 15th of Av is a festive day:

2

6 reasons
 why the 15th of Av
 is a **FESTIVE** day

3 -1-
 אמר רב יהודה אמר שמואל
 יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה
 The Torah said;
 זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד לאמר
 לטוב בעיניהם תהיינה לנשים
 אך למשפחת מטה אביהם תהיינה לנשים
 The and other daughters who inherited land from
 their father, must marry within their שבט, so that their inheri-
 tance remains in the original שבט. However, on חמשה עשר באב
 a ruling was issued, as Rashi explains, based on the word מיעוט
 הוא;
 דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה
 This Halachah applies only to the first generation that entered
 Eretz Yisroel. Subsequent generations of daughters who
 inherited land from their father, may marry into other שבטים.

3

אמר רב יהודה אמר שמואל...
 יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה
 The תורה said...

1

זה הדבר
 אשר צוה ה'
לבנות צלפחד לאמר
לטוב בעיניהם תהיינה לנשים
אך למשפחת מטה אביהם
תהיינה לנשים

Daughters who inherited
 land from their father,
 must marry within their שבט,
 so their inheritance remains
 in the original שבט

However...
 חמשה עשר באב
 a ruling was issued

זה, מיעוט הוא;
 דבר זה
 לא יהא נוהג
 אלא בדור זה
 That entered ארץ ישראל
**SUBSEQUENT
 GENERATIONS
 may marry into
 other שבטים**

4 -2-
 אמר רב יוסף אמר רב נחמן
 יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל
 After the incident of פלגש בגבעה the other שבטים swore;
 איש ממנו לא יתן בתו לבנימין לאשה
 No one shall give his daughter to one of בנימין as a wife.
 However, on עשר באב a ruling was issued, as Rashi
 explains, based on the word מיעוט הוא
 ממונו ולא מבנינו
 We meant this oath to be binding on ourselves, but not on our
 children.

4
 2 אמר רב יוסף אמר רב נחמן...
 יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל
 After the incident of פלגש בגבעה
 the other שבטים swore;
 איש מבנינו
 לא יתן בתו לבנימין לאשה
 However...
 חמשה עשר באב
 a ruling was issued
 רש"י מיעוט הוא;
 ממונו ולא מבנינו
 We meant this oath on OURSELVES,
 but NOT on our children

5 -3-
 אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן
 יום שכלו בו מתי מדבר
 On חמשה עשר באב they realized that all those who needed to die
 in the Midbar as a result of the חטא העגל had already died. See
 Rashi and Tosfos at length.
 דאמר מר עד שלא כלו מתי מדבר
 לא היה דבור עם משה
 All this time Hashem did not speak to Moshe Rabeinu, as Rashi
 says, ביחוד וחיבה, intimately and affectionately as before.
 However,
 ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות
 וידבר ה' אלי
 אלי היה הדבור
 Now, Hashem, again, spoke to Moshe in that special manner, as
 before.

5
 3 אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן...
 יום שכלו בו מתי מדבר
 On חמשה עשר באב they realized
 all who needed to die in the מדבר
 as a result of the חטא העגל
 had already died
 דאמר מר
 עד שלא כלו מתי מדבר
 לא היה דבור עם משה
 ביחוד וחיבה
 However...
 ויהי כאשר תמו
 כל אנשי המלחמה למות
 וידבר ה' אלי
 אלי היה הדבור

6 -4-
 עולא אמר
 יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות
 שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים
 שלא יעלו ישראל לרגל
 ואמר לאיזה שירצו יעלו
 was the day that king Hoshea ben Elah
 eliminated the sentries placed by Yeravam ben Navat to stop
 people from going to Yerushalayim during the Three Festivals.
 Rashi explains, although he too was a רשע, and he did not
 destroy the זרה עבודה, but he did allow the people the choice of
 going to Yerushalayim.

6
 4 עולא אמר...
 יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות
 שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים
 שלא יעלו ישראל לרגל
 ואמר לאיזה שירצו יעלו
 רש"י
 Although he too was a רשע,
 and DIDN'T destroy the זרה עבודה,
 he DID allow the people the choice
 of going to ירושלים

7 -5-
 רב מתנה אמר
 יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה
 was the day that the corpses of Beitar were
 allowed to be buried.
 adds that on this day
 תקנו ביבנה הטוב והמטיב
 The Chachamim of Yavneh instituted the fourth Bracha of
 Birkas Hamazon to thank Hashem
 הטוב שלא הסריחו
 והמטיב שנתנו לקבורה
 He was good to us in that the corpses did not decompose, and
 were eventually buried.

7
 5 רב מתנה אמר...
 יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה
 add. ... רב מתנה
 תקנו ביבנה הטוב והמטיב
 הטוב שלא הסריחו
 והמטיב שנתנו לקבורה

8 -6-
 רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו
 יום שפסקו מלכרות עצים למערכה
 was the day they stopped chopping down trees
 for the fire of the מזבח.
 The Beraisa elaborates:
 רבי אליעזר הגדול אומר
 מחמשה עשר באב ואילך תשש כחה של חמה
 ולא היו כורתין עצים למערכה לפי שאינן יבשין
 After the 15th of Av the sun is not as strong, and they would stop
 cutting wood for the Mizbeach because it wasn't dry enough.
 Rashi explains that moist wood becomes infested with worms,
 and may not be used on the Mizbeiach.

8
 6 רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו
 יום שפסקו מלכרות עצים למערכה
 They stopped chopping trees
 for the fire of the מזבח
 The Beraisa elaborates:
 רבי אליעזר הגדול אומר
 מחמשה עשר באב ואילך
 תשש כחה של חמה
 ולא היו כורתין עצים למערכה
 לפי שאינן יבשין
 רש"י
 Moist wood becomes
 infested with worms,
 and may NOT be used
 on the מזבח

9 Since they completed a Mitzva, they observed it as a festive day. They called this day מגל מבר, "The day of the axe's breaking," which means that the ax is no longer used.

9 Since they completed a מצוה, they observed it as a FESTIVE day
They called this day מגל מבר, "The day of the axe's breaking,"
The ax is no longer used!

10 The Gemara cautions people to increase their learning at night since the sun sets earlier.
דמוסיף יוסיף
ודלא מוסיף יסיף
Someone who adds to his learning adds to his life. If he does not add to his learning, he will be "gathered," which רב יוסף says means he will Chas V'shalom die earlier than he would have otherwise.
=====

10 The Gemara cautions people to...
Increase their learning at NIGHT since the sun sets earlier
דמוסיף יוסיף
ודלא מוסיף יסיף
One who ADDS learning, ADDS to his life!
If NOT, he will be "gathered,"
Which רב יוסף says means;
He will יסף, on die earlier than he would have otherwise

11 The Mishnah continues;
שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין
שלא לבייש את מי שאין לו
All the maidens of Yerushalayim would go out wearing borrowed white clothes.
The Beraisai explains;
בת מלך שואלת מבת כהן גדול
בת כהן גדול מבת סגן
ובת סגן משוח מלחמה
ובת משוח מלחמה מבת כהן הדיוט
וכל ישראל שואלין זה מזה
כדי שלא יתבייש את מי שאין לו
The daughter of the king would borrow from the daughter of the Kohen Gadol, who would borrow from the daughter of the assistant to the Kohen Gadol, who would borrow from the daughter of the Kohen who was anointed for battle, who would borrow from the daughter of a regular Kohen - each one from a lower rank.
And all the other maidens would borrow from each other, so that those who did not have would not be embarrassed.

11 The Mishnah continues;
שבהן בנות ירושלים יוצאות
בכלי לבן שאולין
שלא לבייש את מי שאין לו
כרייתא:
בת מלך שואלת מבת כהן גדול
בת כהן גדול מבת סגן
ובת סגן משוח מלחמה
ובת משוח מלחמה מבת כהן הדיוט
וכל ישראל שואלין זה מזה
כדי שלא יתבייש את מי שאין לו

12 The Mishnah adds;
 כל הכלים טעונין טבילה
 All the garments would require immersion in a Mikvah,
 because, perhaps the original owner was Tamei.
 אמר רבי אלעזר
 אפילו מקופלין ומונחין בקופסא
 Even if they were never worn
 Rashi explains;
 כולן שלא לבייש את שצריכה טבילה
 The Chachamim required all garment to be immersed, in order
 not to embarrass those that were unclean, whose clothing
 absolutely required immersion.

12
 כל הכלים טעונין טבילה
 All the garments require
 immersion in a מקוה
 Perhaps the original owner was טמא
 אמר רבי אלעזר
 אפילו מקופלין ומונחין בקופסא
 Even if they were NEVER worn
 כולן שלא לבייש את שצריכה טבילה

13 The Mishnah continues;
 ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים
 The maidens of Yerushalayim would go out and dance in the
 vineyards.
 The Braisa adds;
 תנא מי שאין לו אשה נפנה לשם
 Those who did not have a wife would come there to find one.

13
 ובנות ירושלים יוצאות
 וחולות בכרמים
 The maidens of ירושלים go out
 and dance in the vineyards
 ברבייתא:
 תנא מי שאין לו אשה
 נפנה לשם
 Those who don't have a wife
 come there to find one

14 ותמה היו אומרות - And the maidens would say
 בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך
 Young man, raise your eyes and see what you choose for
 yourself.
 אל תתן עיניך בנוי
 תן עיניך במשפחה
 Do not pay attention to beauty. Rather pay attention to family.

14
 ותמה היו אומרות?
 בחור שא נא עיניך
 וראה מה אתה
 בורר לך
 אל תתן עיניך בנוי
 תן עיניך במשפחה

15 The Beraisa elaborates:
 תנו רבנן יפיפיות שבהן מה היו אומרות
 תנו עיניכם ליופי
 שאין האשה אלא ליופי
 The beautiful ones would say, turn your eyes towards beauty,
 for a woman is only for beauty.
 מיוחסות שבהן מה היו אומרות
 תנו עיניכם למשפחה
 לפי שאין האשה אלא לבנים
 Those with a distinguished lineage would say, turn your eyes
 towards family for a woman is only for childbearing. Rashi
 explains, so that the children will make better Shidduchim.
 Others say that they will raise the children well.
 מכווערות שבהם מה היו אומרות
 קחו מקחכם לשום שמים
 Those that were not so pretty would say, marry for the sake of
 the Mitzvah.
 As the Posuk says;
 שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל
 ואומר תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה
 Grace if false and beauty is vain, a woman who fears Hashem,
 she should be praised. And the next Posuk says, Give her the
 fruits of her hands, and let her be praised in the cities with her
 deeds.
 They would add;
 ובלבד שתעטרונו בזהובים
 However, adorn us with gold jewelry.

15 *The Beraisa elaborates:*
 מן רבנן
 יפיפיות שבהן מה היו אומרות
 תנו עיניכם ליופי
 שאין האשה אלא ליופי
 מיוחסות שבהן מה היו אומרות
 תנו עיניכם למשפחה
 לפי שאין האשה אלא לבנים
 מכווערות שבהם מה היו אומרות
 קחו מקחכם לשום שמים
 שקר חזון והבל היופי
 אשה יראת ה' היא תתהלל
 ואומר
 תנו לה מפרי ידיה
 ויהללוה בשערים מעשיה
 They would add;
 ובלבד שתעטרונו בזהובים!

16 The Mishnah concludes;
 וכן הוא אומר
 צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו
 וביום שמחת לבו
 And similarly it says, Go forth and gaze daughters of Tziyon
 upon Shlomo HaMelech, adorned with the crown his mother
 made him on the day of his wedding and on the day of his
 heart's joy.
 Rashi says that the Mishnah is interpreting this Posuk as
 במלך שלמה is a reference to Hashem, שלו - And,
 אמו is a reference to ישראל - And,
 ביום חתונתו זה מתן תורה
 "On the day of his wedding" is a reference to the day the Torah
 was given to K'lal Yisroel, which symbolizes the marriage, so to
 speak - the special relationship of Hashem and Klal Yisroel.
 "and on the day
 of his heart's joy" is a reference to the building of the Beis
 Hamikdash, may it be built speedily in our days!

16 *The Mishnah concludes;*
 וכן הוא אומר
 צאינה וראינה בנות ציון
 במלך שלמה ← באיך לפלאוהו לו
 בעטרה שעטרה לו אמו ← כנסת ישראל
 ביום חתונתו ← צב אמת מלך
 וביום שמחת לבו ← צב בנין בית המקדש
 לבנין במקדש בימיו!

17 The Gemara concludes with an Aggadic teaching about the spiritual relationship between Hashem and the Tzaddikim of Israel.

עתידי הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן

וכל אחד ואחד מראה באצבעו

In the future, HaKodosh Boruch Hu will make a circle for the righteous, and He will sit among them in Gan Eiden. Each one will point with his finger to Hashem,

שנאמר ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה

קוינו לו וישיענו

זה ה' קוינו לו

נגילה ונשמחה בישועתו

As the Posuk says, "He will say on that day, 'Behold! This is our Almighty. We hoped to Him and He saved us. This is Hashem to Whom we hoped. Let us rejoice and be glad in His salvation.'"

17

The spiritual relationship between Hashem and the צדיקים of Israel

עתידי הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן וכל אחד ואחד מראה באצבעו

ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו וישיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו

18 הדרן עלך בשלשה פרקים וסליקא לה מסכת תענית We have B"h completed Maseches Taanis.

18

הדרן עלך בשלשה פרקים וסליקא לה מסכת תענית

Dedicated By: _____

DafHachaim.org